

©Muistiliitto / kuva: Point Panic

Ikäihmisten kotona asumien tukeminen tulevaisuudessa

–

yhteenveto asiakaspalautteista muistisairaiden näkökulmasta

Muistisairaita ja läheisiä kutsuttiin avoimiin keskustelutilaisuuksiin

Avoin kutsu muistisairaille ja heidän läheisilleen

KESKUSTELUTILAISUUTEEN TULEVAISUUDEN KOTIHOIDOSTA

**keskiviikkona 5.4. klo 15 lehtiniemen takkahuoneeseen,
Seiponniementie 7.**

Tilaisuus liittyy hallituksen Keski-Suomessa käynnistyneeseen Kukoistava kotihoito -kärkihankkeeseen, joka kehittää maakuntaan yhtenäistä ja asiakaslähtöistä kotihoitoa tulevaisuuden SOTEa varten.

Lämpimästi tervetuloa!

KUTSU MUISTISAIRAILLE JA HEIDÄN LÄHEISILLEEN

”TULEVAISUUDEN KOTIHOITO”

- Mitä se on ja mitä sen pitäisi olla?

**TULE KERTOMAAN AJATUKSESI AVOIMEEN
KESKUSTELUTILAISUUTEEN**

Keskiviikkona 5.4.2017 klo 15.00

Lehtiniemen takkahuone, Seiponniementie 7

TERVETULOA!

Tilaisuus liittyy hallituksen Keski-Suomessa käynnistyneeseen Kukoistava kotihoito –kärkihankkeeseen, joka kehittää Keski-Suomen maakuntaan yhtenäistä ja asiakaslähtöistä kotihoitoa tulevaisuuden SOTEa varten.

Tilaisuuden juontaa:

Anne-Mari Hakala, kehittämiskoordinaattori, Kukoistava kotihoito -hanke

Lisätietoja:

Ulla Halonen, kehittämisspäälikkö/ Keski-Suomen Muistiyhdistys ry.

044 0614 928, ulla.halonen@ksmuisti.fi

**Keski-Suomi
2019**

Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen tulevaisuudessa, tilaisuudet Keski-Suomessa

Tilaisuudet Keski-Suomessa:

- Jyväskylä N=27
- Joutsa N= 16
- Petäjävesi N= 9
- Keuruu N = 23

Ohjelma:

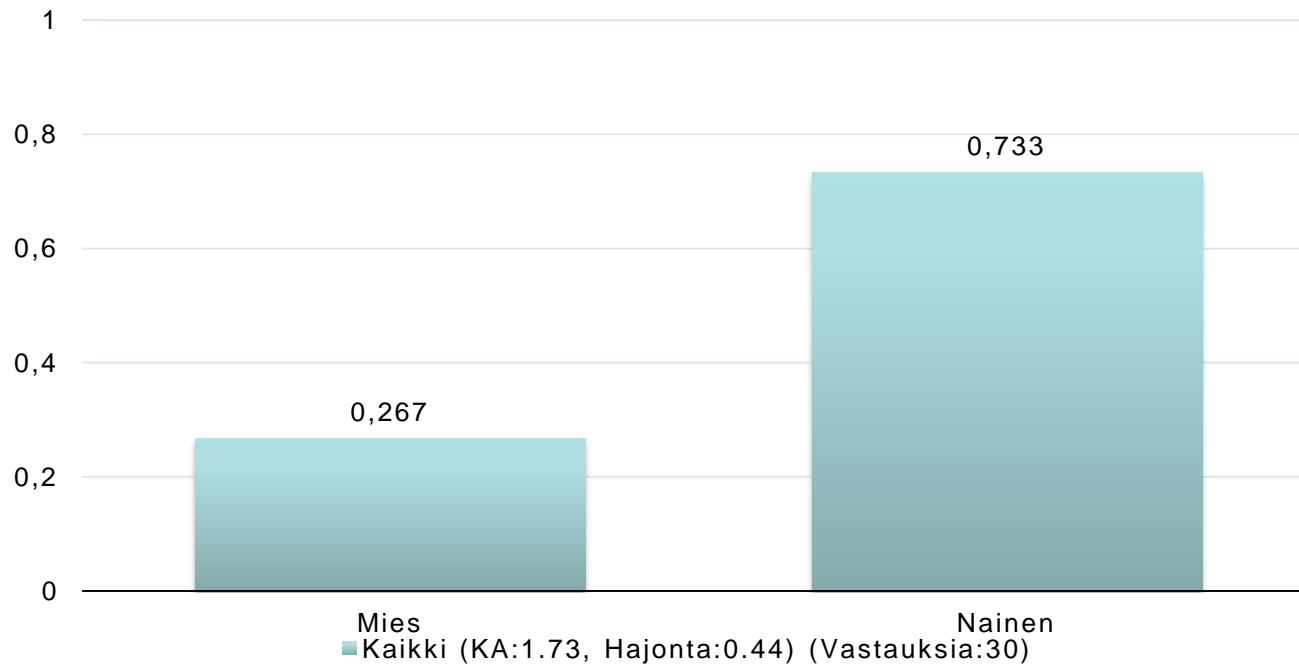
- Tervetuloa ja johdattelu - K-S Muistiyhdistys/ Ulla
- Alustus aiheesta/ Anne-Mari
- Lomakkeen täyttäminen
- Keskustelu

Jyväskylässä ja Joutsassa kyselylomakkeessa oli vain avoimia kysymyksiä.

Petäjävedellä ja Keuruulla käytettiin strukturoitua kuntalaiskyselyä.

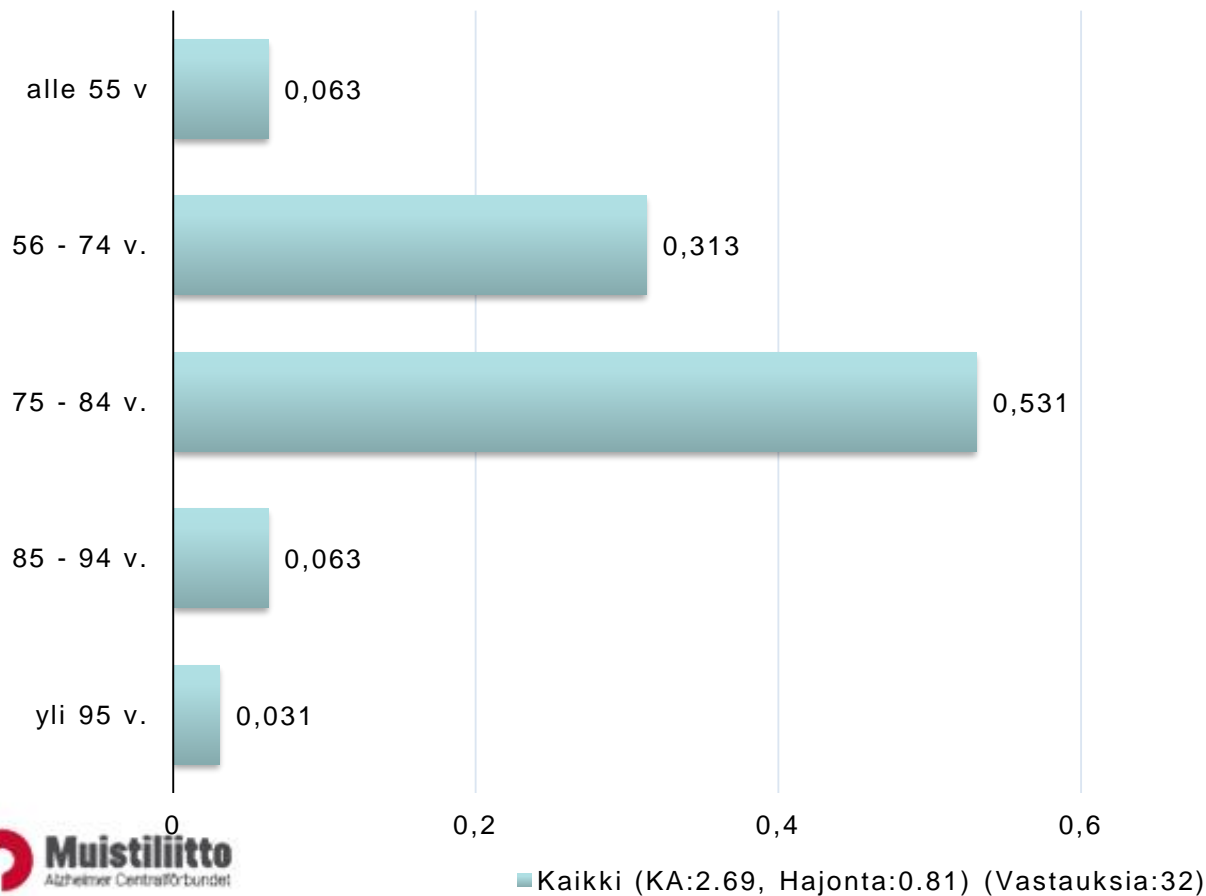
Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen tulevaisuudessa

Sukupuoli

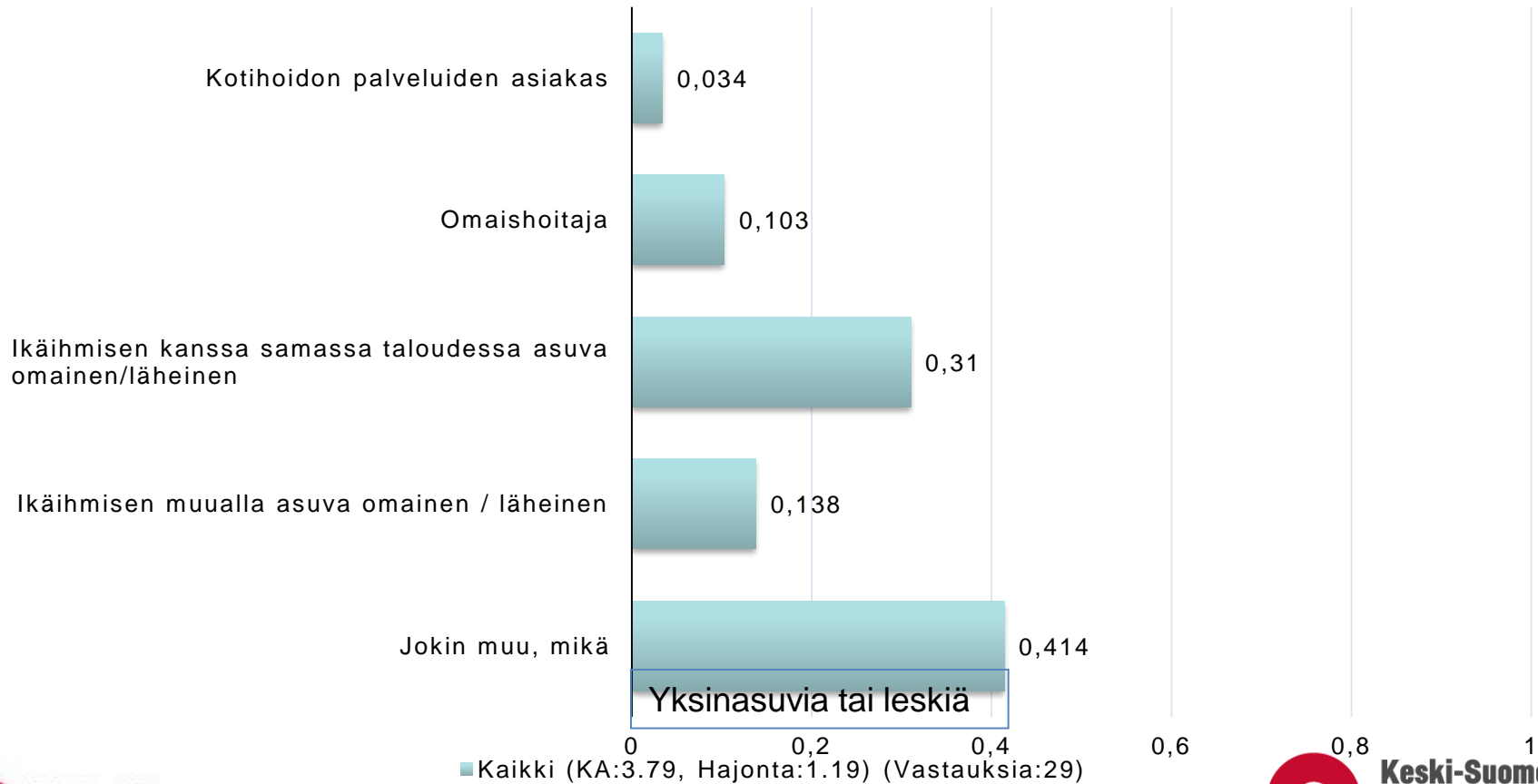
Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen tulevaisuudessa

Ikä

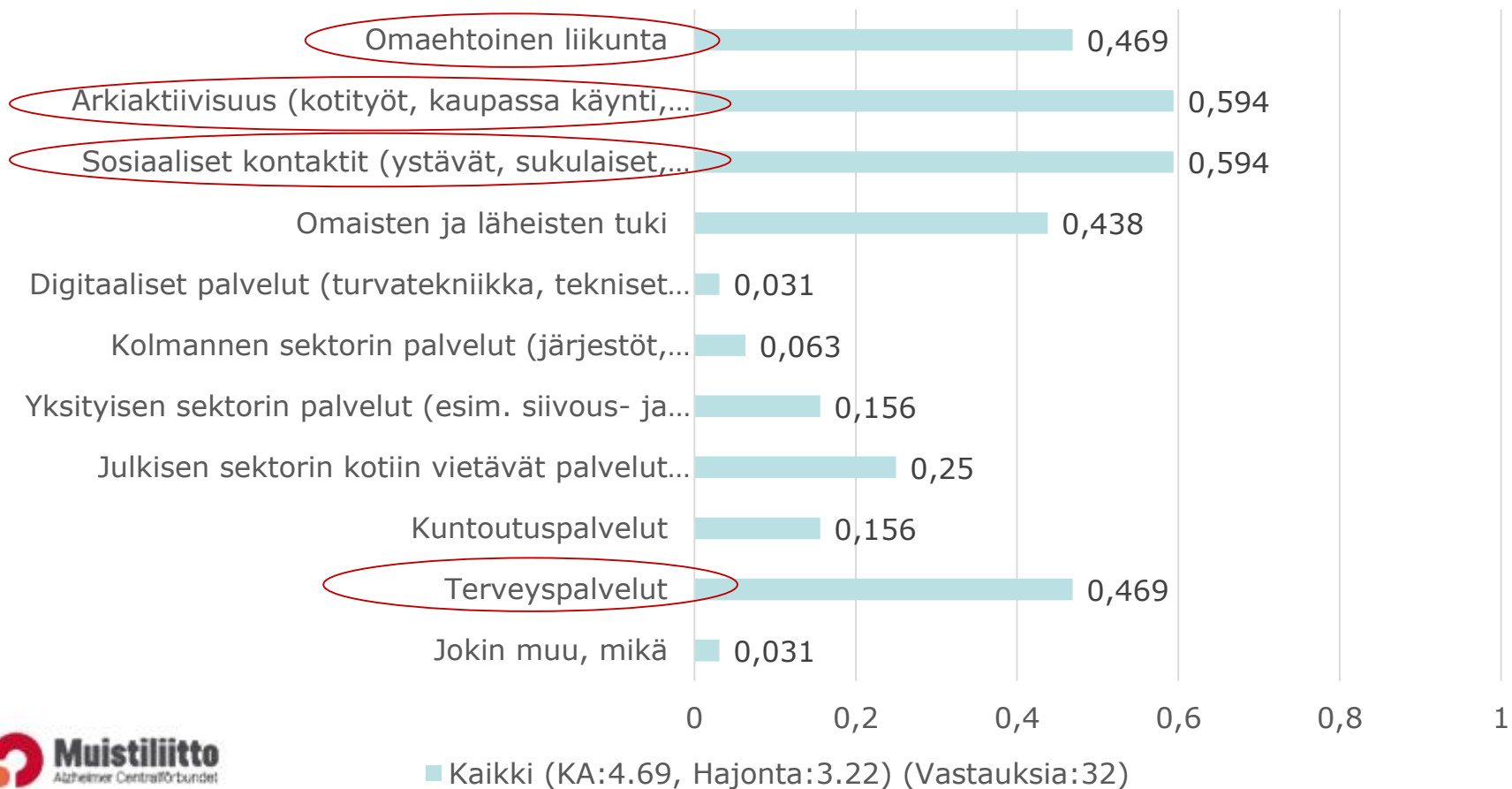
Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen tulevaisuudessa

Vastaajan tausta

Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen tulevaisuudessa – strukturoitu lomake

Mitkä asiat tukevat parhaiten ikäihmisen kotona pärjäämistä (valitse kolme tärkeintä)

Mitkä asiat mielestäsi tukevat parhaiten ikäihmisen kotona pärjäämistä?

Analyysi avoimen kysymyksen

vastauksista:

- Oma aktiivisuus (19)
- Sosiaalisuus (7)
- Omaiset ja läheiset (6)
- Kuntoutuspalvelut (3)
- Ruokahuolto (3)
- Siivous- tai kauppapalvelut (3)
- Lääkitys (2)

Yksittäiset maininnat:

- Digitaaliset palvelut
- Asunto
- Tuttu ympäristö
- Yhdessä tekeminen
- Hyvä ilmapiiri
- Riittävästi apua
- Terveys
- Yksilöllisyys
- Asiakkaaseen tutustuminen

Miten läheiset voivat mielestäsi vaikuttaa ikäihmisen toimintakyvyn tukemiseen ja kotona pärjäämiseen?

- Yhteydenpitoa ja seurantaa (N=10)
- Yhdessä tekemistä ja kannustamista (N=7)
- Omaisten aikaa resurssien rajoissa (N=4)
- Yksittäiset maininnat:
  - Kodin ylläpito, muutostyöt
  - Kyyditykset
  - Yhteistyö kotihoidon henkilöstön kanssa

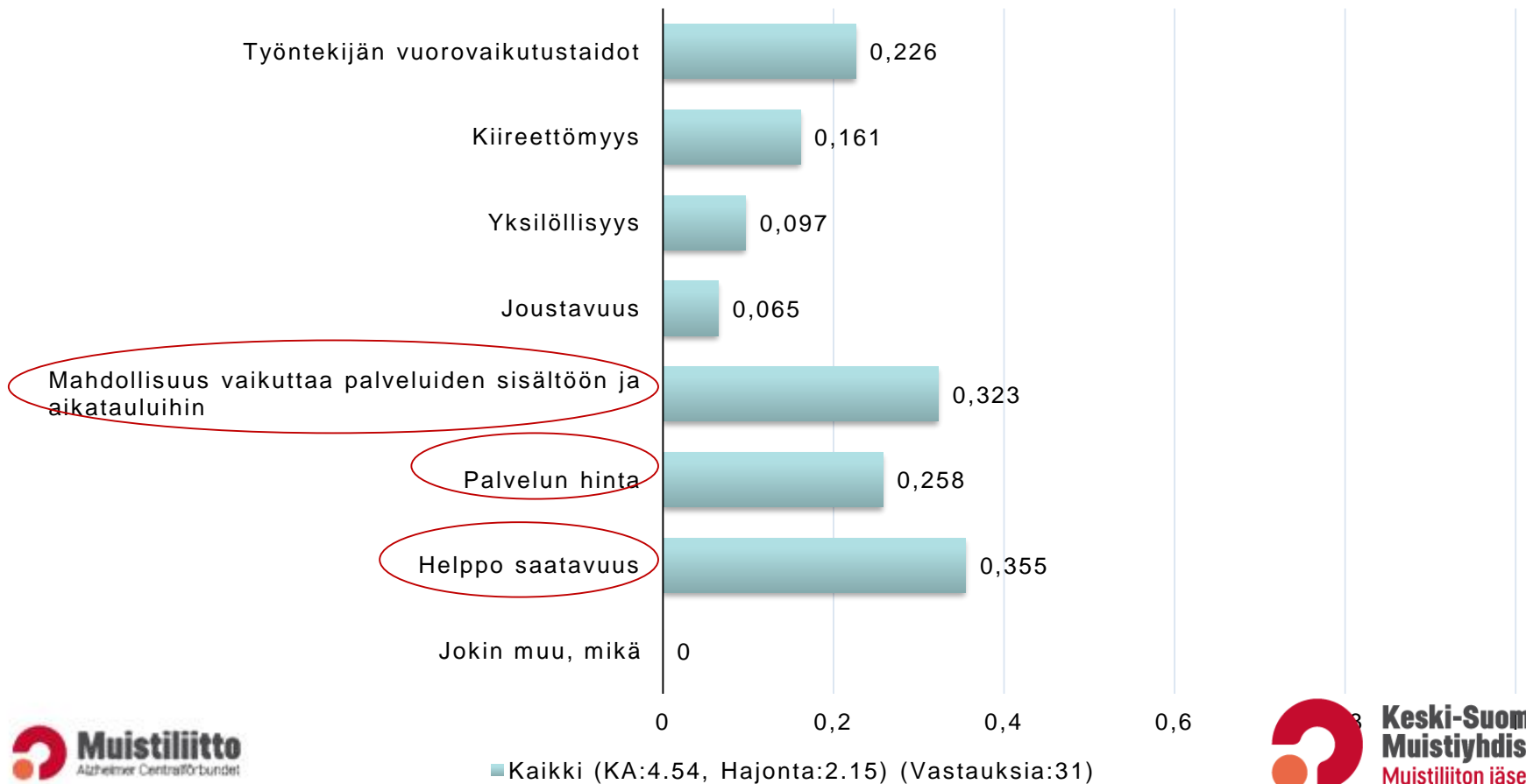
3) Miten läheiset voivat mielestäsi vaikuttaa ikäihmisen toimintakyvyn tukemiseen ja kotona pärjäämiseen?

KERTOISIIN, MITÄ HYVÄÄ VANHUKSESSA OUI
ARVOSTAA

EI SAANO! "ESINÄ TARVIITSE HOITON
LÄHKEITÄ"

Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen tulevaisuudessa

Mikä tekijä mielestäsi vaikuttaa eniten palveluiden valintaan (valitse yksi)?

Muistisairaahan kotihoito (taustaa)

- Muistisairas ihminen selviytyy parhaiten tutussa ympäristössä, tuttujen rutiinien keskellä.
- Kotona asumisen tukemiseen vaikuttaa ratkaisevasti asuuko muistisairas yksin vai läheisen kanssa
  - Sekä muistisairas ihminen että hänen hoitajansa tarvitsevat kuntoutusta ja tukea.
  - Yksinasuva sairastunut sen sijaan tarvitsee usein apua ja tukea jo sairauden varhaisemmassa vaiheessa
  - Vaikeuksia kotona asumiseen ennakoivat sairastuneen käyttäytymisen muutokset ja sairauden nopea eteneminen
- Jokainen tilanne on yksilöllinen. Siihen vaikuttavat mm. perheen sisäiset suhteet, läheisten mahdollisuudet omaishoitoon, omaishoitajan psyykinen ja fyysinen terveydentila sekä saatu tuki ja apu.

Millaista on muistisairaahan hyvä kotihoito?

(Yhteenveto vastauksista)

- ♥ **Kodinmakuista.** Muistisairaath toivovat voivansa elää mahdollisimman pitkään kotona tutussa ympäristössä niin, että tuki ja palvelut tuodaan kotiin.
- ♥ **Yksilöllistä.** Muistisairaahan hyvä kotihoito lähtee sairastuneen yksilöllisistä tarpeista sairauden vaihe ja muut tilannetekijät (perhe, ympäristö) huomioiden.
- ♥ **Arvioivaa.** Tilannetta (tukea, hoitoa, lääkitystä) arvioidaan ja huomioidaan muutosvaiheet.
- ♥ **Turvallista.** Hoitajat ovat mahdollisimman tuttuja ja samoja. Sovituista asioista pidetään kiinni.
- ♥ **Arkista ohjausta.** Pidetään kiinni rutiineista ja niistä asioista, jotka sujuvat, tuovat jatkuvuutta ja mielekkyyttä arkeen (esim. kotityöt yhdessä) ja linkittyvät elettyyn elämään. Turvataan ravinnon ja lääkityksen saanti.
- ♥ **Aitoa.** Kotihoito on ystävällistä ja luottamuksellista (= pitkä hoitosuhde). Muistisairas aistii teeskentelyn ja kiireen.
- ♥ **Kokonaisvaltaista ja kiireetöntä.** Muistisairas tarvitsee aikaa. Parempi olisi jos muistisairaahan luona viipyisi yksi työntekijä pidempään kuin monta eri ihmistä eri asian kanssa.
- ♥ **Yhteistyön tekemistä.** Yhteydenpito omaisten kanssa on erityisen tärkeää, jotta tieto kulkee ja omainen voi olla luottavaisella mielellä. Sovitaan eri osapuolten rooleista ja työnjaosta. Tiedonkulku työntekijöiden välillä tulisi myös varmistaa.
- ♥ **Omaishoitajaa tukevaa.** Huomioidaan omaishoitajan mielipiteet, fyysinen ja henkinen hyvinvointi sekä tuentarpeet.

Millaista mielestäsi on hyvä kotihoito? Suoria lainauksia vastaajilta.

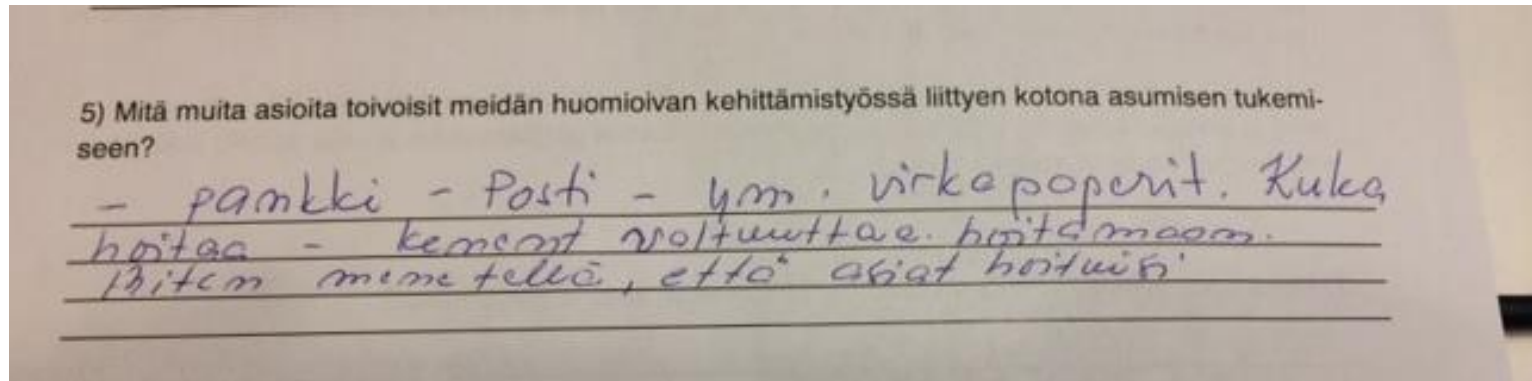
- ❖ *Ihminen kohdataan riittävän ajan kanssa ja yksilönä. Aito vuorovaikutus ja kunnioitus.*
- ❖ *Asiakkaan kulloisenkin tilanteen mukaisten tarpeiden huomioiminen.*
- ❖ *Ihmisläheistä, luotettavaa.*
- ❖ *Asiakkaan kokonaisvaltaista, oikea-aikaista, yksilöllistä, kiireetöntä hoitamista sekä omaisten huomioimista / yhteistyötä/ tiedottamista ja sitä, että omainen saa kotihoitajan kiinni silloin, kun on asiaa ja että tieto kulkee myös kotihoidon hoitajien välillä. Yhteistyö omaisten ja kotihoidon kesken erittäin tärkeää.*
- ❖ *Sellainen jolla olisi aikaa muutamaan keskusteluun, eikä hermostu.*

4) Millaista on hyvä ja arvokas kotihoito nyt ja tulevaisuudessa?

*Hoitaja
Aikaa asiakkaalle. Ymmärtää, että
työskentely tapahtuu asiakkaan kotona.*

Pohdittavaa

- ♥ **Muistisaira**n asiakkaan kokonaisuus. Vastaajat pohtivat paljon myös muiden asioiden hoitamista hoitumista. Apua tarvitaan (alkuvaiheessa) esim. siivoukseen ja paperiasioiden hoitoon.

Avoimet terveiset hanketyöntekijöille; mitä mielestäsi tulisi ottaa huomioon kotihoidon kehittämisessä?

- ❖ *Normaali vanhuus ja muistisairaus on aivan eri juttu.*
- ❖ *Joustavuus, ei niinkään byrokratia.*
- ❖ *Työtä sydämellä, ei liian teoreettista, jo kotihoidon henkilöstöä valittaessa otettava huomioon, onko ns leipätyöntekijöitä (vrt. leipäpappi) - ei sellaista.*
- ❖ *Pitäisi kysyä asiakkailta - tyytyväisyys on laadun tae! Yksilöllisyys tärkeä.*
- ❖ *Asiakkaan tarpeitten kartoitus, jonka jälkeen asiat tärkeysjärjestykseen.*
- ❖ *Palvelut eivät saa tulla liian kalliiksi, palvelut on oltava lähellä saatavia, myös mahdollinen väliaikainen "hoitajakso" muualla helppo saada.*
- ❖ *On tärkeää, että on paljon /useita vaihtoehtoja mistä valita.*
- ❖ *Tiedotus palveluista!*
- ❖ *Koulutusta kotihoidon henkilöstölle*
- ❖ *Hoitajilla liian kiire*
- ❖ *Pienyhteisökodit*
- ❖ *Toiminnanohjausta on kehitettävä, ei toimi nykyisellään*
- ❖ *Voisiko ajatella, että koulutetun työntekijä työpariksi otettaisiin työtön, maahanmuuttaja tai vastaava henkilö, joka voisi esim. tiskata, siivota jotain pientä, leikata vaikka varpaankynnet ym.*
- ❖ *Hienoja asioita hankkeessa, mutta jääkö sanahelinäksi ja miten saadaan kentälle ja toimimaan ja hoitajille sisäistetyiksi asioiksi ja toimintamallit toimimaan*

6 Muistisairaat - erikois huomioon.

Muisti on pää(n) asia!